

HARCIRAH KANUNU GENEL TEBLİĞİ **(SERİ NO: 39)**

Bilindiği üzere 6360 sayılı “On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Ordu, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa, Van il belediyeleri, sınırları il mülki sınırları olmak üzere büyükşehir belediyesine dönüştürülmüş, Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Erzurum, Gaziantep, İzmir, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya ve Samsun illerindeki büyükşehir belediyelerinin sınırları da il mülki sınırı haline getirilmiştir. Söz konusu Kanun ile tüm büyükşehir belediyelerinde belediye sınırının il mülki sınırı haline getirilmesi 6245 sayılı Harcırâh Kanununun uygulanması açısından memuriyet mahalli tanımının büyükşehir belediyelerinde farklı bir şekilde tanımlanması gereğini ortaya çıkarmış olup, uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilebilmesi ve uygulamada birliğin sağlanması amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

6245 sayılı Harcırâh Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan “memuriyet mahalli” tanımı 11/9/2014 tarihli ve 29116 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 6552 sayılı “İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun”un 89 uncu maddesi ile;

“Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde ise il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller ve kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri,”

şeklinde değiştirilmiş, 144 üncü maddesinin (b) fıkrası ile 6245 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmış ve 145 inci maddesinin (e) fıkrasında da maddenin 31/3/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan düzenleme ile büyükşehir belediyeleri dışında kalan belediyelerde eski uygulamanın devamı sağlanmış, büyükşehir belediyelerinin olduğu illerde görev yapan memur ve hizmetliler için yeni bir memuriyet mahalli tanımı yapılmıştır.

Söz konusu düzenleme ile büyükşehir belediyelerinde il mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla;

1. Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler,
 2. İlçe belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller,
 3. Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler,
- memuriyet mahalli olarak belirlenmiştir.

Böylece büyükşehir olan illerde; ilçe sınırları içinde ilçe belediye merkezi ile yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler memuriyet mahalli olarak kabul edilmiş, aynı ilçe sınırları içinde belediye merkezi ile yerleşim özellikleri itibarıyla bütünlük arz etmeyen yerler ise memuriyet mahalli dışı kabul edilerek harcırâh ödenmesi imkanı getirilmiş, ayrıca ilçe belediyelerinin yerleşim yerlerinin birbirlerine yakınlaması hatta birbirleri ile sınır oluşturacak şekilde iç içe girmesi nedeniyle ilçe sınırları dışına çıkmakla birlikte birinci fıkrada belirtilen yerler ile bütünlük arz eden ve aralarında yerleşim özellikleri bakımından ayırım bulunmayan yerler de memuriyet mahalli olarak kabul edilmiştir.

Bu nedenle; 30/3/2014 tarihinden sonra yapılan görevlendirmelere ilişkin olarak, idarelerce yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler ile bu yerlerin devamı niteliğinde olan yerlerin belirlenmesinde; yerleşim özellikleri bakımından konut, işyeri, meydan, okul, kamu binaları gibi resmi ve özel bütün yapıların topluca bulunduğu ve insanların yerleşmek amacıyla bir arada yaşadığı aralarında boşluk bulunmayan yerler ile bu bütünlüğün kesintisiz olarak devam ettiği yerlerin dikkate alınması ayrıca bu yerlerin dışında kalmakla birlikte kurumlarınca sağlanan servis araçları veya bu mahiyetteki taşıt araçları ile ulaşım sağlanan (her gün gidiş dönüş olmak üzere) yerlerin de memuriyet mahalli olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Buna göre idareler harcırah verilmesi veya verilmemesini icap ettirecek olan çeşitli illere ait uygulama örneklerini de göz önünde bulundurarak yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda uygulamalarına devam edecekler, ihtiyaç duyulması halinde o il genelinde farklı uygulamaların önüne geçilebilmesi amacıyla defterdarlıklardan yol gösterici mahiyette görüş alacaklardır.

Tebliğ olunur.

UYGULAMA ÖRNEKLERİ:

A) Farklı ilçeler arasında görevlendirme yapılması:

Örnek 1. Ankara'nın Çankaya İlçesinin İlker Mahallesi görev yapan memura; Yenimahalle İlçesinin Ostim Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin yerleşim özellikleri bakımından İlker mahallesi ile bütünlük arz etmesi ve bu yerin devamı niteliğinde olması nedeniyle kendisine harcırah ödenmemesi, aynı memurun yerleşim özellikleri bakımından İlker Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen Yenimahalle İlçesinin Karacakaya Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 2. Adana'nın Seyhan İlçesinin Yeşiloba Mahallesi görev yapan memura; Sarıçam İlçesinin Balcalı Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin yerleşim özellikleri bakımından Yeşiloba mahallesi ile bütünlük arz etmesi ve bu yerin devamı niteliğinde olması nedeniyle kendisine harcırah ödenmemesi, aynı memurun yerleşim özellikleri bakımından Yeşiloba Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen Sarıçam İlçesinin Kılıçlı Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 3. İstanbul'un Tuzla İlçesinin Yayla Mahallesi görev yapan memura; Başakşehir İlçesinin Altınşehir, Başak Mahallelerinde bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin yerleşim özellikleri bakımından Yayla mahallesi ile bütünlük arz etmesi ve bu yerin devamı niteliğinde olması nedeniyle kendisine harcırah ödenmemesi, aynı memurun yerleşim özellikleri bakımından Yayla Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen Başakşehir İlçesinin Şamlar Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 4. Balıkesir'in Altıeylül İlçesinin Bahçelievler Mahallesi görev yapan memura; Karesi İlçesinin Paşaalanı Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin yerleşim özellikleri bakımından Bahçelievler Mahallesi ile bütünlük arz etmesi ve bu yerin devamı niteliğinde olması nedeniyle kendisine harcırah ödenmemesi, aynı memurun yerleşim özellikleri bakımından Bahçelievler Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen Karesi İlçesinin Kocaavşar Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 5. Samsun'un İlkadım İlçesinin Kale Mahallesi görev yapan memura; Canik İlçesinin Gazi Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin yerleşim özellikleri bakımından Kale Mahallesi ile bütünlük arz etmesi ve bu yerin devamı niteliğinde olması nedeniyle kendisine harcırah ödenmemesi, aynı memurun yerleşim özellikleri bakımından Kale Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen Canik İlçesinin Gökçeşinar Mahallesi bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

B) Aynı ilçe içerisinde görevlendirme yapılması:

Örnek 1. Ankara'nın Altındağ İlçesinin Aydınlıkevler Mahallesi'nde görev yapan memura; yine Altındağ İlçesinde Siteler, Karapürçek gibi yerleşim özellikleri bakımından Aydınlıkevler Mahallesi ile bütünlük arz eden bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin memuriyet mahalli kapsamı içerisinde kalması nedeniyle harcırah ödenmemesi, aynı memurun Kavaklı, Peçenek gibi yerleşim özellikleri bakımından Aydınlıkevler Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 2. Adana'nın Pozantı İlçesinin Cumhuriyet Mahallesi'nde görev yapan memura; yine Pozantı İlçesinde İstiklal, Kurtuluş, Gökbeş gibi yerleşim özellikleri bakımından Cumhuriyet Mahallesi ile bütünlük arz eden bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin memuriyet mahalli kapsamı içerisinde kalması nedeniyle harcırah ödenmemesi, aynı memurun Alpu, Fındıklı gibi yerleşim özellikleri bakımından Cumhuriyet Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 3. İstanbul'un Beykoz İlçesinin Kanlıca Mahallesi'nde görev yapan memura; yine Beykoz İlçesinde Gümüşsuyu, Yalıköy gibi yerleşim özellikleri bakımından Kanlıca Mahallesi ile bütünlük arz eden bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin memuriyet mahalli kapsamı içerisinde kalması nedeniyle harcırah ödenmemesi, aynı memurun Poyraz, Göllü, Paşamandıra gibi yerleşim özellikleri bakımından Kanlıca Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 4. Balıkesir'in Altıeylül İlçesinin Gümüşçeşme Mahallesi'nde görev yapan memura; yine Altıeylül İlçesinde Gaziosmanpaşa gibi yerleşim özellikleri bakımından Gümüşçeşme Mahallesi ile bütünlük arz eden bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin memuriyet mahalli kapsamı içerisinde kalması nedeniyle harcırah ödenmemesi, aynı memurun Pamukçu, Selimiye gibi yerleşim özellikleri bakımından Gümüşçeşme Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 5. Samsun'un Alaçam İlçesinin Yenicami Mahallesi'nde görev yapan memura; yine Alaçam İlçesinde Çeşme gibi yerleşim özellikleri bakımından Yenicami Mahallesi ile bütünlük arz eden bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin memuriyet mahalli kapsamı içerisinde kalması nedeniyle harcırah ödenmemesi, aynı memurun Soğukçam gibi yerleşim özellikleri bakımından Yenicami Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

Örnek 6. Mardin'in Onüçmart Mahallesi'nde görev yapan memura; Artuklu İlçesinde Yalım gibi yerleşim özellikleri bakımından Onüçmart Mahallesi ile bütünlük arz eden bir yerde görevlendirilmesi halinde bu yerin memuriyet mahalli kapsamı içerisinde kalması nedeniyle harcırah ödenmemesi, aynı memurun Gökçe gibi yerleşim özellikleri bakımından Onüçmart Mahallesi ile bütünlük arz etmeyen bir yerde görevlendirilmesi halinde ise harcırah ödenmesi,

HARCIRAH KANUNU GENEL TEBLİĞİ

(SERİ NO: 41)

(Resmî Gazete Tarihi: 13.01.2018 Resmî Gazete Sayısı: 30300)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan memuriyet mahalli tanımına ilişkin olarak uygulamada ortaya çıkan tereddütleri gidermek ve uygulama birliğini sağlamak amacıyla, 27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Harcırah Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 39)’nde yapılan açıklamalara ilave olarak hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Büyükşehir belediyesi olmayan illerde memuriyet mahalli

MADDE 3 – (1) Büyükşehir belediyesi olmayan illerde aşağıda belirtilen mahaller, memuriyet mahalli olarak kabul edilir:

a) Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller,

b) (a) bendinde belirtilen mahallerin dışında kalmakla birlikte, yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü yerler,

c) Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler.

Büyükşehir belediyesinin olduğu illerde memuriyet mahalli

MADDE 4 – (1) İl mülki sınırları içinde kalmak kaydıyla;

a) Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu yerleşim birimlerinin bağlı olduğu ilçe belediye sınırları içinde kalan ve aynı zamanda yerleşim özellikleri bakımından bütünlük arz eden yerler,

b) Söz konusu ilçe belediye sınırları dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu yerlerin devamı niteliğindeki mahaller,

memuriyet mahalli olarak kabul edilir.

(2) Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler memuriyet mahalli olarak kabul edilir.

Kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler

MADDE 5 – (1) Ulaşımı düzenli olarak kurumlarınca sağlanan servis araçları veya bu mahiyetteki taşıt araçları ile her gün gidiş ve dönüş olmak üzere ulaşım sağlanan yerler, memuriyet mahalli kapsamında değerlendirilir.

(2) Ulaşımı düzenli olarak sağlanmayıp arızı olarak kurumlara ait taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerler ise memuriyet mahalli dışı olarak değerlendirilir.

Yürürlük

MADDE 6 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.